

SYB

VOORWOORD	5	5. EDUCATIE EN TALENTONTWIKKELING	35
1. ORGANISATIE KUNSTHUIS SYB STRUCTUUR ORGANISATIE TEAM	7	24-UURS RESIDENCY MASTERSTUDENTEN KABK KUNSTEDUCATIE ONTWIKKELING	
2. CODES CODE FAIR PRACTICE CODE CULTURAL GOVERNANCE CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIE	9	6. INSTITUTIONELE SAMENWERKINGEN EN BIJZONDERE PROJECTEN	37
3. RESIDENCIES EN PRESENTATIE KUNSTENAARS LIZA PRINS CHARLOTTE MUMM SOL ARCHER STEVEN JOUWERSMA SANNE KABALT	11	SWIET SWIT FRIES MUSEUM PARADYS PODCAST ARCADIA MIDSEASON HET RESORT NOORDENAARS	
4. 9^E SYBREN HELLINGA KUNSTPRIJS INLEIDING DE PRIJS PROCEDURE AANMELDINGEN DE CURATOR DE TENTOONSTELLING PRIJSUITREIKING EN WINNAAR PUBIEKSEVENEMENT SPONSOREN	23	7. OVERIGE EVENEMENTEN DUTCH CULTURE ON TOUR KUNSTWEEKEND BEETSTERZWAAG OPEN MONUMENTENDAG	45
		8. PUBLICATIES COLLECTIVE BRIEFWISSELING DUVEL BANNER – WAAR HANDEN, HOOFD EN HART ZICH VERENEN HET ONUITSPREKBARE ZINGEN, MET SANNE KABALT DE GRENS TUSSEN MOEDER EN MAKER IS FLINTERDUN – OVER SLAAPLIEDJES ALS DRAGERS VAN DUISTERNIS	47
		9. CIJFERS EN BEREIK	49
		10. PERS	51
		11. TOELICHTING FINANCIËN	55

Afbeelding Voorkant:
performance Peter Scherrebeck Hansen (Winnaar Sybren Hellinga Kunstprijs)
en Paca Faraus tijdens de opening van de tentoonstelling Carriers

VOORWOORD

2022 was een belangrijk jaar voor de organisatie van Kunsthuis SYB. Terwijl Nederland de uitdagingen van de pandemie volledig te boven kwam, zette Kunsthuis SYB de stap naar verdere professionalisering en continueerde het zijn artistieke programma met als bijzonder onderdeel de driejaarlijkse Sybren Hellinga Kunstprijs. Gedurende het jaar heeft SYB meer dan veertig kunstenaars, schrijvers en jonge professionals geëngageerd en ontvangen en een diversiteit aan kunstpraktijken naar de lokale en nationale gemeenschap gebracht.

Het jaar begon met het vertrek van directeur Josine Sibum Siderius, waarna Nathalie Hartjes haar als interim directeur verving. Sibum Siderius heeft tijdens haar periode als directeur de organisatie en het programma geconsolideerd en nieuwe relaties binnen Friesland gestimuleerd. Onder leiding van Hartjes werden nieuwe fondsenwervingsstrategieën ingezet, werd het programma flexibel vormgegeven en startte de zoektocht naar een nieuwe directeur. Zij heeft daarnaast succesvol de subsidieaanvraag geschreven voor het Mondriaan Fonds in de regeling Kunstpodia Basis 2023-2024, waarbij zij de verschillende codes omarmde.

In juli 2022 begon Arnisa Zeqo als nieuwe directeur. Zij startte met het leren kennen van de organisatie en het Friese kunstenveld en het implementeren van een visie en toekomstige doelen. Daarbij heeft zij bijzondere aandacht voor wat diversiteit en inclusie betekenen in een rurale omgeving als Friesland.

De artistieke onderzoeksresidenties van Liza Prins, Charlotte Eta Mumm, Sol Archer, Steven Jouwersma en Sanne Kabalt brachten nieuwe terreinen van artistieke ontwikkeling in de regio en resulteerden in de productie van nieuw werk. Elk van hun werkperiodes werd afgesloten met publieke presentaties waarin de kennis en artistieke creatie werden gedeeld met de lokale gemeenschap en bezoekers van buiten de regio. De leden van de SYB Circles, ons programma voor kunstkritiek, gingen met elke kunstenaar in gesprek, wat resulteerde in nieuwe teksten over hun praktijk die op onze website werden gepubliceerd. Kunsthuis SYB is trots dat het resultaat van Charlotte Eta Mumm's werkperiode is tentoon-

gesteld in Keramiekmuseum Prinsessehof in Leeuwarden.

Aandacht voor talentontwikkeling en educatie begon met de jaarlijkse 24-uurs residency, een doorlopende samenwerking met Academie Minerva in Groningen. Dit programma biedt studenten de kans kennis te maken met een residency en het professionele leven.

In 2022 organiseerde SYB de negende editie van de Sybren Hellinga Kunstprijs ter aanmoediging van jonge kunstenaars die tijdens de corona-pandemie zijn afgestudeerd. De jury bestond uit vooraanstaande kunstprofessionals uit het nationale veld, te weten Vytautas Kumža (winnaar Sybren Hellinga Kunstprijs 2019), Saskia Noor van Imhoff (beeldend kunstenaar), Laurie Cluitmans (curator Centraal Museum, Utrecht) en Sanne Luteijn (manager The Ekard Residency). De genomineerde kunstenaars waren Benjamin Francis, Olivia D'Cruz, Peter Scherrebeck Hansen, Sarjon Azouz en Vita Soul Wilmering; een diverse groep qua afkomst en opleiding. De jury riep performancekunstenaar Peter Scherrebeck Hansen uit als winnaar.

Kunsthuis SYB nodigde de jonge curator Titus Nouwens uit om de dialoog aan te gaan met de kunstenaars. Hun samenwerking resulteerde in een tentoonstelling met alle genomineerden in Kunsthuis SYB (13 november t/m 4 december 2022) en een samenwerking met A Rose is a Rose in Amsterdam in de vorm van een performatief publieksprogramma op 1 december 2022.

In 2022 was er nog een aantal bijzondere samenwerkingsprojecten. In dat jaar vond de eerste editie plaats van de triënnale Arcadia, een honderddagse cultuurmanifestatie in Friesland en de legacy-organisatie van Culturele Hoofdstad. Bij het onderdeel Paradys, de beeldende kunsttentoonstelling in het landschap van Oranjewoud, samengesteld door Hans den Hartog Jager, ontwikkelde SYB Circles een serie podcasts over het begrip 'paradijs'.

Verder organiseerde SYB in de zomer een presentatie met performatief publieksprogramma van alumni de Onkruidenier in en met het Fries Museum in Leeuwarden.

Tenslotte keerde alumni, en veelgeprezen kunstenaar, Rory Pilgrim terug in SYB met de Nederlandse première van zijn film RAFTS, vertoond in het kunsthuis tijdens de Open Monumentendag in september.

Wij streven ernaar de huidige samenwerkingen in 2023 verder te verstevigen.

In 2022 hebben, dankzij de veelzijdigheid van het rijke programma, meer dan 40.000 mensen onze projecten en samenwerkingen beleefd; in en buiten Kunsthuis SYB en online. We zijn ontzettend blij met het grote aantal dat een variatie is in lokaal en nationaal publiek, van kunstliefhebber tot kunstprofessional, en lokale bewoners. We hopen deze aandacht in 2023 te kunnen vasthouden.

Momenteel werken we er hard aan Kunsthuis SYB verder te professionaliseren. We zijn ervan overtuigd dat Kunsthuis SYB een belangrijke stem is in het artistieke milieu in Nederland en daarbuiten.

– Namens Kunsthuis SYB, Arnisa Zego

1. ORGANISATIE

KUNSTHUIS SYB

SYB is een residency en presentatie gedreven kunstpodium. SYB's residenten hebben direct contact met mensen uit de omgeving en gesprekken met het publiek zijn laagdrempelig, zoals je die aan de keukentafel kunt verwachten. Een betrokken groep van lokale vrijwilligers, de Huisclub, verwelkomt de residenten en zorgt voor verbinding met andere dorpsgenoten.

Tijdens de residencyperiode organiseren de kunstenaars bijvoorbeeld workshops, leesgroepen en diners. Ook trekken zij er op uit en interveniëren zij met hun werk in de publieke ruimte of het landschap. Deze informele contacten zijn bij SYB de norm en maken de ontmoeting met kunst bijzonder.

Naast de residency organiseert SYB presentaties in de vorm van tentoonstellingen, de driejaarlijkse Sybren Hellinga Kunstprijs voor jong talent en de Triënnale van Beetsterzwaag waarbij de residenten van de afgelopen drie jaar terugkeren en het werk dat ze in SYB maakten op bijzondere plekken in het dorp presenteren. Met het nieuwe directeurschap van Arnisa Zego wil SYB zich meer richten op presentaties, institutionele samenwerkingen en zichtbaarheid binnen het dorp.

ORGANISATIESTRUCTUUR

De directeur schept het inhoudelijk en zakelijk kader voor de programmering en geeft, in samenspraak met het bestuur, de toekomstvisie vorm. Ze is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en geeft leiding aan de organisatie. De directeur vertegenwoordigt SYB naar buiten, zorgt voor de financiën en de communicatie en is eindverantwoordelijk voor het artistieke programma.

De coördinator ondersteunt de directeur in algemene zin en houdt zich bezig met de talentbegeleiding van de kunstenaars en Circles. Daarnaast is zij medeverantwoordelijk voor

de activatie van het alumni-netwerk.

De directeur en de coördinator worden op freelance basis betaald.

Het bestuur stelt het inhoudelijk en financieel beleid van Kunsthuis SYB vast en ondersteunt de directeur bij de uitvoering van diens taken.

TEAM

Algemeen directeur: Arnisa Zeqo (juli 2022 - nu)

Algemeen directeur: Josine Sibum Siderius (2019 – januari 2022)

Interim-directeur: Nathalie Hartjes (februari – juli 2022)

Coördinator: Gianne Hendriks

Werkervaring en stagiaire: Roza Kootstra, Naomi Arnaudova

Huisclub (vrijwilligers Beetsterzwaag): Jan Harmsma, Eva Kruis, Anne van Blaaderen, Ronald Smit, Norbert Hüstermann

SYB Circles: Anika Mariam Ahmed, Josje Hattink, Vanessa van 't Hoogt, Alina Lupu, Liza Voetman

Vertaler Fries: Ed Knotter

Vormgeving: Maarten van Maanen

Bestuur:

Irene Kromhout (Groningen), voorzitter – Projectleider tentoonstellingen Fries Museum & Keramiekmuseum Prinsessehof

Dorine Schreurs (Sneek), secretaris – Development strategie & partnerschappen LF2028 | ARCADIA

Petra Heck (Amsterdam), lid - curator Stichting NDSM-werf

2. CODES

CODE FAIR PRACTICE

SYB zet zich in voor goed werkgeverschap voor medewerkers en gastkunstenaars. Naast een eerlijk honorarium betreft dat het bieden van faciliteiten en ontwikkelkansen. Net zo belangrijk voor Fair Practice is dat de verschillende niveaus van honorering en gevraagde inspanningen over de breedte van de organisatie in balans zijn om overbelasting te voorkomen.

De instrumenten die Kunsthuis SYB hanteert om dit te bereiken zijn de richtlijn Functiehuis- en Loongebouw voor presentatie-instellingen van De Zaak Nu/SIRM en de richtlijn Kunstenaarshonorarium van BKNL.

Kunsthuis SYB onderschrijft en past de richtlijn Functiehuis- en Loongebouw voor presentatie-instellingen De Zaak Nu/SIRM toe. Dit houdt in dat:

- de medewerkers van Kunsthuis SYB een arbeidsovereenkomst op ZZP-basis hebben;
- kunsthuis SYB volgens de richtlijn van De Zaak Nu een middelkleine instelling is;
- de directeur beloond wordt binnen de bandbreedte van het directieniveau;
- de coördinator beloond wordt binnen de bandbreedte van het uitvoeringsniveau.

Kunsthuis SYB onderschrijft en past de richtlijn Kunstenaarshonorarium van BKNL toe. Hierbij wordt het volgende in acht genomen.

- SYB honoreert de kunstenaars die worden uitgenodigd voor tentoonstellingen door de richtlijn Kunstenaarshonorarium voor 100% toe te passen - hoewel dit geen makkelijke opgave is.
- Residents bij SYB hebben de opdracht een (collectief) artistiek onderzoek te verrichten dat meerwaarde creëert voor de omgeving en diens bewoners.
- Kunstenaars worden geacht de uitkomst van hun onderzoek en proces op aantrekkelijke wijze aan het publiek te presenteren gedurende minimaal 2 dagen in de 6 weken durende de residency bij SYB.
- SYB voorziet in een (bescheiden) werkbudget voor materiaal en communicatie om het onderzoek te ondersteunen.
- Wanneer SYB kunstenaars uitnodigt voor overige activiteiten, performances, workshops, etc. zorgen wij eveneens voor een eerlijke beloning die in verhouding staat met de verdiensten van de medewerkers.
- Als onderdeel van de Code Fair Practice zorgt SYB voor een professionele relatie tussen het bestuur en de freelance medewerkers. De afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst van opdracht, en in reguliere evaluaties wordt besproken of de door de stichting gestelde doelen haalbaar zijn binnen de daarvoor gestelde tijd.

CODE CULTURAL GOVERNANCE 2019

Kunsthuis SYB onderschrijft en volgt de Code Cultural Governance 2019 en implementeert die zoals passend is voor een kleine organisatie. Dat betekent het volgende.

- Kunsthuis SYB is georganiseerd volgens het bestuursmodel, aangevuld met een directeur. In een organisatiereglement is beschreven welke taken het bestuur delegeert aan de directeur. Het bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie en de stichting.
- Het bestuur vergadert statutair ten minste tweemaal per jaar; in de praktijk gebeurt dit minstens vier keer per jaar.
- De directeur is aanwezig bij de bestuursvergaderingen. Daarbij hebben (een afgevaardigde van) het bestuur en de directeur regelmatig overleg.
- Via een jaaragenda worden jaarverslag, jaarrekening, begrotingen en andere financiële rapportages besproken, getoetst en vastgesteld.
- Wanneer financiers een accountantsverklaring eisen, wordt een externe accountant benoemd.
- Het bestuur werft leden aan de hand van profielschetsen en een lijst van benodigde competenties.
- Vacatures voor bestuur en directeur worden openbaar gemaakt

CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIE 2019

SYB onderschrijft het belang van diversiteit in de organisatie en het programma en wil inclusief zijn voor mensen, ongeacht hun culturele, etnische of sociale achtergrond, leeftijd, sekse, seksuele geaardheid, opleiding, of eventuele lichamelijke of neurodiverse beperkingen.

Als residency in Friesland is het ons doel de diversiteit in de Nederlandse kunstwereld én die in de regio te weerspiegelen. Deze heeft hier in de provincie een andere betekenis dan in de Randstad en richt zich meer op sociaal-economische achtergrond en opleidingsniveau. Met betrekking tot de locatie en functie van SYB betekent een actief inclusiebeleid een focus op de volgende deelgebieden.

Taal en communicatie

Het publiek en de medewerkers van SYB zijn divers in leeftijd, maar hebben voornamelijk een hoog opleidingsniveau, terwijl het gemiddelde opleidingsniveau in Friesland MBO is. Heldere en begrijpelijke taal draagt bij aan deze doelstelling.

De basistaal van SYB is Nederlands. Vrijwel alle pers- en inhoudelijke teksten worden vertaald in het Engels én in het Fries. Dit wordt zeer gewaardeerd door de Friese pers en het Friese publiek.

Toegankelijkheid van het pand

Het Kunsthuis is een monument, wat rigoureuze aanpassingen moeilijk maakt. De presentatieruimte op de begane grond is voor het grootste deel goed toegankelijk voor mindervaliden en rolstoelers. Het toilet is echter op de eerste verdieping. De meeste activiteiten van SYB zijn gratis toegankelijk.

3. RESIDENCIES EN PRESENTATIE KUNSTENAARS

INTRODUCTIE RESIDENCIES

In 2022 ontving Kunsthuis SYB vijf kunstenaars voor een residency. Op 14 januari stond er een openingsborrel gepland om de kunstenaars, SYB Circles en het team aan elkaar te introduceren. Vanwege de geldende coronamaatregelen, werd deze borrel naar online verplaatst.

Elke kunstenaar werd gekoppeld aan een lid van SYB Circles om de artistieke dialoog over de kunstenaarspraktijk verder te verdiepen. Een aantal van die dialogen leidde tot een publieke tekst. Veel residenties werden gedaan in samenwerking met lokale onderzoekslocaties, zoals Tresoar in Leeuwarden en de Tropische Kas in Beetsterzwaag.

Kunsthuis SYB was tijdens de residencies in de weekenden geopend van 12:00 – 17:00 uur in aanwezigheid van de kunstenaar.

Liza Prins, eindpresentatie Bitterswiet

BITTERSWIET – A TINY MULDER INQUIRY
Liza Prins
7 februari – 20 maart 2022

Samenwerking: Tresoar, Leeuwarden en
vertaler Ed Knotter (Huisclub SYB)
Leesmiddag: 26 februari 2022
Eindpresentatie: 20 maart 2022

In februari en maart 2022 verbleef Liza Prins bij Kunsthuis SYB voor een residency, waarbij ze zich verdiepte in het werk en leven van Tiny Mulder; schrijver, dichter, journalist en lid van het Friese verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Liza verkende het idee van taal als verzet, waarbij ze het leven en werk van Tiny Mulder als uitgangspunt nam. Ze onderzocht daarnaast de Friese taal als een specifiek voorbeeld in een Nederlandse context, en als middel om te leren van (en over) een niet-buitenlandse minderheidstaal, inclusief haar uitspraak en lichamelijke dimensie.

In haar onderzoek werkte Liza samen met Ed Knotter (Friese taalkundige en vertaler bij Kunsthuis SYB) bij het oefenen van de klankuitdrukkingen in het Fries en leerde ze over de geschiedenis van het Fries en (non)vertalingen. Ook werkte ze bij Tresoar, het archief dat veel schatten herbergt als het gaat om Friese taal en cultuur, waaronder geluidsopnamen van Tiny Mulder. Ze stuitte op een aantal mooie en onverwachte vondsten die ze bij haar eindpresentatie op 20 maart heeft gepresenteerd.

Op 26 februari organiseerde Liza een speciale voorleesmiddag 'A Reading of Bitterswiet' voor zowel Friestaligen als niet-Friestaligen. "Ik zal zelf worstelen met de taal en de klanken, maar perfectie is niet het doel van deze bijeenkomst; verbinding wel."

SYB Circles-lid Alina Lupu ging in dialoog met Liza Prins over haar kunstpraktijk, wat leidde tot een briefwisseling die werd gepresenteerd tijdens de eindpresentatie.

Pers: Leeuwarder Courant
(Online) bereik: 67000+
Bezoekers: 70

GRUND EN REASON

Charlotte Eta Mumm

7 april – 5 mei 2022 (deel 1)

18 – 31 juli 2022 (deel 2)

Eindpresentatie: 31 juli 2022

In een tweedelige residency werkte Charlotte Eta Mumm aan haar onderzoek Grund en reason. De woorden 'Grund' en 'reason' waren een denklijn in haar werkproces. Het Duitse woord 'Grund' betekent niet alleen bodem of grond, maar ook; reden, motief, fundament en oorzaak. Het vraagt naar het waarom, en zoekt naar een diepere betekenis of redenering.

Tijdens haar residentie verzamelde Charlotte verschillende soorten Friese grond (grûn); bodemtexturen als zand, leem, akkergrond en veen. Ze verkende de directe omgeving van Beetsterzwaag om zo kennis te maken met deze regio.

Het gaat Charlotte niet alleen om het materiaal op zich, maar om de transformatie en de entiteit die het materiaal bezit. Het is voor haar essentieel om op een fysieke, interactieve manier te onderzoeken, omdat de essentie van dingen/materialen en haar intuïtieve benadering tijdens het proces in dialoog gaan met haar gedachten.

De tijdens haar eerste verblijf verzamelde lokale bodemtexturen verwerkte Charlotte tot keramische glazuren op borden en kommen met teksten van een handlezing. Ze presenteerde haar onderzoek op zondag 31 juli 2022 in de vorm van een feestelijk gedekte tafel met Fries gebak voor bij de koffie.

Het eindeloos naaien van textielcollages heeft Charlotte geholpen in het denkproces. De collages zijn gemaakt van stoffen en borduurwerk afkomstig uit kringloopwinkels in de omgeving van Beetsterzwaag, en waren te zien tijdens de eindpresentatie.

Voor deze residentie werd Charlotte Eta Mumm gekoppeld aan Vanessa van 't Hoogt van SYB Circles voor een dialoog over haar onderzoek en kunstpraktijk.

Pers: Leeuwarder Courant, Metropolis M

(Online) bereik: 67,000+, 10,000+

Bezoekers: 50

Het werk van Charlotte Eta Mumm werd naar aanleiding van de eindpresentatie bij Kunsthuis SYB geselecteerd voor de groepstentoonstelling Handle with Care in het Keramiek-museum Prinsessehof in Leeuwarden. De tentoonstelling is samengesteld door Dr. Wendy Gers en te zien van 26 november 2022 tot 29 oktober 2023.

Charlotte Eta Mumm, eindpresentatie Grund en reason

Charlotte Eta Mumm, residency Grund en reason, 2022

GARDENING PRACTICES
Sol Archer
30 mei – 10 juli 2022
Eindpresentatie: 10 juli 2022

Samenwerking: Tropische Kas, Beetster-
zwaag en Jeanette Huizinga

Sol Archer werkte bij Kunsthuis SYB aan zijn onderzoek naar het beheer en behoud van landschappen en ecosystemen middels tuinieren.

Met de botanische tuin van de 18e en 19e eeuw werd het mogelijk om een afgebakend geografisch gebied te creëren door de kunstmatige constructie van klimaten, zoals tropen, woestijn en siërra en allerlei andere uitheemse omgevingen. Tijdens zijn residency in SYB richtte Sol zich op het onderhoud van tropische planten en de relatie tussen tropisch tuinieren en natuurbeelden uit de koloniale periode.

Hij werkte samen met inwoners van Beetsterzwaag en de Tropische Kas om te ontdekken welke condities zij creëren voor de planten die uit alle uithoeken van de wereld komen en nu in Friesland kunnen groeien. Samen met zangeres Jeanette Huizinga creëerde hij een soundscape, waarin vrijwilligers van de Tropische Kas 19e-eeuwse muzikale transcripties van Braziliaanse dierengeluiden uit het archief van het Instituto Hercule Florence reproduceerden.

Tijdens de eindpresentatie van zijn residency op zondag 10 juli 2022, presenteerde Sol de eerste versie van zijn film. Speciale gasten van de eindpresentatie waren de gasten van de Tropische Kas. Bezoekers konden met Sol in gesprek over zijn onderzoek en bevindingen.

Bezoekers: 65

De voltooide film ging op vrijdag 27 januari 2023 in première tijdens het Internationaal Film Festival Rotterdam (IFFR) onder de titel: *On a Bare Rock by the Ocean, You Will Never Hear Anything but Birds Whose Cries Blend with the Sound of Winds*.

"Without the potential that SYB offered I would not have pursued the research that led to this work, produced or financed it, or managed in through the relational framework with collaborators in the village that has given if the aesthetic and conceptual framework it has." – Sol Archer

JE VERGEET JEZELF NOG EENS

Steven Jouwersma

22 augustus – 9 oktober 2022

Eindpresentatie: 7 – 9 oktober 2022

Samenwerking: Ronald McDonald Hoes (aangepast vakantiehuis van het Ronald McDonald Kinderfonds), Beetsterzwaag

Steven Jouwersma werkte in Kunsthuis SYB aan zijn nieuwe project met de werktitel “Je vergeet jezelf nog eens”.

Steven experimenteerde met nieuwe objecten en schilderijen rondom het concept van de snoezelruimte. Hijzelf groeide op met een autistische broer en kent de snoezelruimtes al vanuit zijn kindertijd. De term is een samenvoeging van de werkwoorden “snuffelen” (onderzoeken en ontdekken) en “doezelen” (rusten). Deze ruimtes bevinden zich in zorginstellingen voor mensen met een geestelijke en/of lichamelijke beperking en zijn bedoeld om hen tot rust te brengen door het prikkelen van de zintuigen in een ontspannende omgeving.

“Je vergeet jezelf nog eens” is een uitspraak van Stevens moeder die hij graag beantwoordt met: “Als je jezelf vergeet, word je het universum”.

Het gelaagde onderzoek en het leven in Friesland vonden hun artistieke weg in nieuwe werken van Steven. Onder de nieuwe werken bevond zich een reeks schilderijen, die een complexe installatie vormden. Voor het beschilderde 16-paneels kamerscherm Piepbeestjes (werktitel) heeft hij zich laten inspireren door kindertekeningen van zijn autistische broer Menno. Deze tekeningen vond hij op de zolder van zijn moeder, die hij heeft gefilmd in zijn experimentele videowerk Attention on attention (werktitel). Het nieuwe videowerk legt het werkproces van zijn residency vast: het toont de relatie tussen een reeks uiteenlopende concepten en ervaringen, van het zenboeddhisme tot de activiteiten van zijn moeder. Naast deze nieuwe werken, heeft Steven een serie vibrerende sculpturen ontwikkeld. De nieuwe werken zijn het resultaat van een onderzoek naar de mentale staat die nodig is om ‘jezelf te vergeten’. Steven beschouwt dit nieuwe werk als een meditatie op zowel zijn eigen perceptie van de werkelijkheid als die van zijn broer.

Steven’s residentieperiode werd afgesloten met een tentoonstelling (7, 8 en 9 oktober 2022), die opende met een eindpresentatie op vrijdag 7 oktober met een performatieve lezing, waarbij hij zijn film afspeelde en objecten in de ruimte plaatste. De eindpresentatie was een moment om samen te komen en de ervaringen die Steven heeft opgedaan tijdens zijn residency te delen met een breed publiek. Kunsthuis SYB organiseerde een gastvrije avond, waarbij de presentatie van de experimentele video en de onthulling van de snoezelobjecten centraal stonden.

Bezoekers residency: 23

Bezoekers tentoonstelling: 55

Naast de structurele steun die Kunsthuis SYB in 2022 ontving, werd de residency van Steven Jouwersma mogelijk gemaakt door het Prins Bernhard Cultuurfonds - René H. van Bokkum Fonds.

Steven Jouwersma, eindpresentatie Je vergeet jezelf nog eens, Foto: Sjoerd Knol

In Kunsthuis SYB werkte Sanne Kabalt aan een nieuw project over wiegeliedjes/widzesankjes/lullabies. Wat haar artistieke nieuwsgierigheid wekte, is het feit dat de liedjes waarmee kinderen in slaap worden gesust vaak ook een ander doel lijken te dienen: het uiten van de zorgen van degene die zingt (meestal de moeder). De 'ontvanger' van het liedje spreekt nog geen taal en wordt gekalmeerd door een bekende stem, wiegend ritme en melancholische melodie. De 'gever' van het liedje kan ondertussen diens eigen twijfels en piekers in de teksten kwijt.

Sanne verzamelde widzesankjes uit Friesland, met behulp van het archief van Tresoar. Terwijl ze aan het archiefmateriaal werkte, breidde haar onderzoek zich uit rond gesprekken met vrienden en omvat nu wiegeliedjes uit alle windstreken. Op basis van dit onderzoek maakt ze een nieuw werk.

Het werk bestaat momenteel uit een installatie waarin de (zingende) stem, nieuwe combinaties van originele slaapliedjes en schaduwbeelden van moeder en dochter samenkomen.

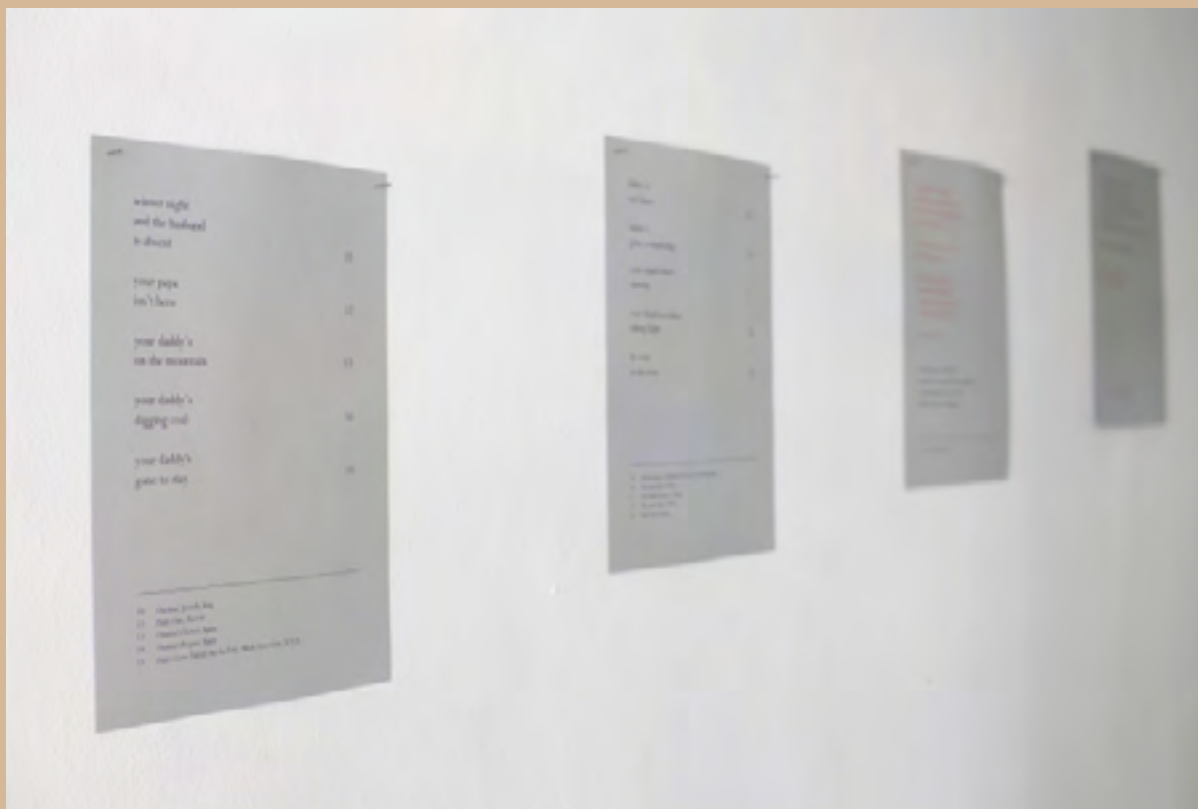
Voor deze residentie werd Sanne Kabalt gekoppeld aan Anika Mariam Ahmed van SYB Circles voor een dialoog over haar onderzoek en kunstpraktijk.

Tijdens haar eindpresentatie op 17 december 2022 deelde Sanne in SYB een eerste, experimentele versie van dit nieuwe werk met het publiek door middel van een performance. Als afsluiting van de residency schreef ze een artikel in het online kunstmagazine Mister Motley (zie persoverzicht).

Naast de structurele steun die Kunsthuis SYB in 2022 ontving, werd de residency van Sanne Kabalt mogelijk gemaakt door Stichting Niemeijer Fonds.

Bezoekers: 25

Online bereik: 20.000+

Sanne Kabalt, eindpresentatie To Lull and By[e]

Sanne Kabalt, eindpresentatie To Lull and By[e]

4. 9^E SYBREN HELLINGA KUNSTPRIJS

Titel: CARRIERS

Gecureerd door Titus Nouwens

Tentoonstelling: zondag 13 november t/m
zondag 4 december 2022

Prijsuitreiking: zondag 13 november 2022
Performatieve avond "Carriers, een avond-
conversatie" i.s.m. Rozenstraat Amsterdam:
donderdag 1 december 2022

De genomineerde kunstenaars: Benjamin
Francis, Olivia D'Cruz, Peter Scherrebeck
Hansen, Sarjon Azouz, Vita Soul Wilmering
Winnaar: Peter Scherrebeck Hansen

Met de Sybren Hellinga Kunstprijs wil Kunsthuis SYB in het oog springend jong talent voor het voetlicht brengen, vanuit een waaier van artistieke benaderingen. De winnaar ontvangt een bedrag van 3.000 euro als stimulans van de ontwikkeling van de kunstpraktijk.

Wat deze editie bijzonder maakte, is de verscheidenheid aan kunstpraktijken van de genomineerden, die te zien waren tijdens de drie weken durende tentoonstelling Carriers in Kunsthuis SYB. Om de tentoonstelling naar een hoger niveau te tillen heeft SYB samengewerkt met de jonge talentvolle curator Titus Nouwens. Werken met een jonge curator heeft niet alleen de professionaliteit voor de prijs versterkt, maar bood ook een nieuwe vorm van talentontwikkeling.

We zijn enorm blij met deze editie, het hoge aantal aanmeldingen van kwaliteit en het aantal bezoekers dat eropaf kwam. De Sybren Hellinga Kunstprijs heeft laten zien wat Kunsthuis SYB te bieden heeft. We zijn ook erg blij dat we aanmeldingen ontvingen die een rijke diversiteit weerspiegelden, zowel in de multidisciplinaire aspecten van de praktijken, van performance tot installatie, dans en sociale beeldhouwkunst, als in de diversiteit van de achtergronden van de aanvragers. Deze rijkdom weerspiegelde zich in de longlist

en de shortlist.

DE PRIJS

De Sybren Hellinga Kunstprijs wordt iedere drie jaar uitgereikt. Galeriehouder en initiatiefnemer Sybren Hellinga stichtte de prijs in 1998 vanuit zijn levensopdracht om vooruitstrevende kunst te stimuleren. De organisatie van de prijs wordt gedaan door Kunsthuis SYB, maar deze wordt traditiegetrouw mogelijk gemaakt door Sybren Hellinga Stichting. Winnaars van de vorige edities zijn Masha de Vries (1998), Ray Moon (2001), Paulien Oltheten (2004), Lotje van Lieshout (2007), Jetske Verhoeven (2010), Riet Wijnen (2013), Milena Naef (2016), Vytautas Kumža (2019).

PROCEDURE

Net als in voorgaande jaren was er een open oproep waarbij jonge kunstenaars zich konden aanmelden. Inzenders werd gevraagd een selectie van drie tot vijf recente werken te presenteren. SYB moedigde deelnemers uit verschillende beeldende disciplines (niet uitsluitend autonoom) een beknopte portfolio in te zenden ter beoordeling door SYB Circles en de vakjury. De open oproep werd verspreid via onze eigen kanalen, en via het online en fysiek kunstblad Metropolis M.

AANMELDINGEN

In totaal reageerden 111 kunstenaars uit heel Nederland op de oproep. Uit deze aanmeldingen heeft SYB Circles een longlist van twintig kunstenaars samengesteld, waaruit de onafhankelijke vakjury een shortlist van vijf kunstenaars selecteerde. De vakjury van deze 9e editie bestond uit:

- Vytautas Kumža (winnaar Sybren Hellinga Kunstprijs 2019)
- Saskia Noor van Imhoff (beeldend kunstenaar werkzaam in Friesland en Amsterdam)
- Laurie Cluitmans (curator Centraal Museum in Utrecht)
- Sanne Luteijn (manager The Ekard Residency)

DE CURATOR

Dit jaar nodigde SYB curator Titus Nouwens uit om met de kunstenaars te werken aan een tentoonstelling met een verbindend conceptueel uitgangspunt, om zo meer professionaliteit binnen SYB te creëren. Ter voorbereiding heeft Titus een werkbezoek gebracht aan elke kunstenaar om hun werk beter te leren kennen en samen te beslissen welke kunstwerken in de tentoonstelling zouden worden opgenomen. Voor de kunstenaars was het een kans om te leren werken met een curator en te ervaren hoe atelierbezoeken plaatsvinden. Met de tentoonstelling streefden we ernaar het netwerk van de kunstenaars te versterken en bij te dragen aan talentontwikkeling en professionalisering. Nouwens schreef een essay bij de tentoonstelling.

'CARRIERS'

De Sybren Hellinga Kunstprijs bracht vijf kunstenaars samen vanuit zeer uiteenlopende contexten; ze kwamen uit Denemarken, Goa, Nederland en Syrië en zijn de afgelopen jaren afgestudeerd aan kunstacademies in Amsterdam en Arnhem, Gent en Groningen. De

Bezoekers tijdens Sybren Hellinga Kunstprijs

Benjamin Francis, Guard Gates, 2021

Olivia D'Cruz, Fe2O3 A DREAM, 2022

Olivia D'Cruz, still Fe203 A DREAM, 2022

performance Peter Scherrebeck Hansen (winnaar)

werken die ze in Kunsthuis SYB presenteerden omvatten verschillende media, zoals bewegend beeld, performance, zang, keramiek en textiel. Zoals curator Titus Nouwens in zijn essay benadrukt, hebben de kunstwerken persoonlijke en familiale geschiedenissen als vertrekpunt. Autobiografie en fictie zijn met elkaar verweven in vijf multimedia-installaties met een sterk performatief karakter. Het begrip carrier, Engels voor drager, is een terugkerend element in de tentoonstelling. Nouwens neemt het etymologische verband tussen carrier en carrière als uitgangspunt om na te denken over de relatie tussen de twee begrippen en hoe ze verwijzen naar zowel verplaatsen als vasthouden. De tekst is hier te lezen.

Bezoekers ontvingen bij de ingang een publieksboekje met daarop informatie over alle deelnemende kunstenaars. Het boekje bevatte tevens het inleidend essay van curator Titus Nouwens dat elk werk apart in context plaatst en onderling met elkaar verbindt. Na de opening was het werk van de genomineerden drie weekenden lang te zien in SYB, met een afsluiting op zondag 4 december.

Wij zijn onze vrijwilligers zeer dankbaar voor het verwelkomen en faciliteren van de bezoekers.

PRIJSUITREIKING EN WINNAAR

Op de dag van de prijsuitreiking kwam de vakjury bijeen om de winnaar te bepalen, aan de hand van de tentoonstelling in SYB. Directeur Arnisa Zeqo was daarbij juryvoorzitter. Van de shortlist van vijf genomineerden koos de jury Peter Scherrebeck Hansen als winnaar.

Beoordeling vakjury: *“Peter nodigde ons op een heel subtiele manier uit om het werk te betreden, om deel uit te maken van iets intiem dat toch met het grotere politieke resoneert. We waren zeer onder de indruk van de manier waarop hen met minimale middelen een gebaar, een performance, een installatie heeft gemaakt die zo krachtig is op het persoonlijke niveau én durft te spreken over grotere onderwerpen die ons allemaal aangaan.”*

Een speciaal moment in de programmering van de prijsuitreiking en opening was de performance van Peter Scherrebeck Hansen samen met zijn performance-assistent/samenwerking Paca. SYB stimuleert de aanwezigheid van performancekunst binnen de Gemeente Opsterland. Peters performance bracht het erfgoed van zowel beeldende kunst als zang samen. Bovendien bracht hun werk een geavanceerde methodologie van queer saamhorigheid naar de provincie.

PUBLIEKSEVENEMENT

Carriers, een Avondconversatie

Een nieuw element bij de Sybren Hellinga Kunstprijs was het publieksevenement dat SYB heeft georganiseerd in samenwerking met presentatieruimte ROZENSTRAAT – a rose is a rose is a rose in Amsterdam.

Op donderdag 1 december 2022 was er in de ruimte aan de Rozenstraat een open inloopavond vol gesprekken en interventies met de vijf genomineerden. De vijf werken die bij SYB te zien waren, werden in live-vorm, als fragment of als documentatie opnieuw gepresenteerd tijdens deze avond. Op basis daarvan ging Titus Nouwens met de kunstenaars in gesprek over hun beroepspraktijk.

SPONSOREN

De Sybren Hellinga Kunstprijs 2022 werd mogelijk gemaakt door de Sybren Hellinga Stichting, de Van Teyens Fundatie, de gemeente Opsterland, het Mondriaan Fonds en de Provincie Fryslân.

Bezoekers tentoonstellingsperiode: 152

Bezoekers publieksevenement: 44

Vita Soul Wilmering, SPIEGL, 2022

Sarjon, Bimbo Zygote Project, 2022

Peter Scherrebeck Hansen (winnaar), SOUVENIR [suv(ə)niR], 2022

Sarjon Azouz, performance Bimbo Zygote Project tijdens Carriers bij ROZENSTRAAT, Amsterdam, 1 december 2022. Foto: Konstantin Guz

5. EDUCATIE EN TALENTONTWIKKELING

24-UURS RESIDENTIES
i.s.m. Academie Minerva
23 maart – 3 april 2022

Met: Abel Bravo & Liza Kolomiiets, Charly Ros, Lily Dollner & Martina Prihodova, Satja Jakob Jurc Blagovic & Paula Röennau, Aisha Hachem & Lorenzo Modestini, Jeanine de Weerd & Nynke Krottje, Maaïke Meindertsma & Julie Tuinman, Caillyn Vos, Alex Maier & Timothy Lewis, Dionysia Yioukka & Alexandra Panayiotidou

Wat kun je doen en maken in 24 uur? Achttien derde- en vierdejaars studenten van Academie Minerva verbleven één dag en één nacht bij Kunsthuis SYB.

De kunstenaars werden tijdens hun ultrakorte residency op afstand begeleid door Roza Kootstra, die als jong talent speciaal aan deze editie kon meewerken. De kunstenaars kregen alle ruimte en tijd om binnen hun dag een nieuwe wending aan bestaand of nieuw werk te geven. Zo hebben ze ervaring op kunnen doen met het werken als artist-in-residency en het plannen en uitvoeren van een project op locatie. Tevens hebben ze ervaren wat de rust en omgeving van Beetsterzwaag en een residency als SYB hen zou kunnen bieden.

Op zondag 3 april opende Kunsthuis SYB zijn deuren om het resultaat van de 24-hour residencies te tonen. De studenten lieten na elk verblijf een spoor achter van hun onderzoek. Hints van het proces, documentatie en try-outs waren verspreid door het huis te vinden.

Het format van de 24-uurs residencies is in 2013 voor Kunsthuis SYB ontwikkeld door Noor Nuyten en het Sober and Lonely Institute for Contemporary Art (SLICA), een kunstinitiatief

FIELDTRIP IN FRIESLAND

26 mei t/m 29 mei 2022

Masterstudenten KABK bij SYB

in Zuid-Afrika. Dit project werd mede mogelijk gemaakt door Academie Minerva.

In mei ontving Kunsthuis SYB dertien eerstejaarsstudenten van de master Photography and Society department (MAPS) van de KABK. De studenten verbleven bij SYB in het kader van de field trip "The Entangled Landscape: The Pipeline and the Marsh". De fieldtrip sloot aan bij de residency van Sol Archer, die tijdens de fieldtrip met de studenten in discussie ging over The Entangled Landscape. Kunsthuis SYB gaf daarnaast een korte presentatie over de organisatie en verschillende projecten.

KUNSTEDUCATIE ONTWIKKELING

In 2022 heeft Kunsthuis SYB contact gezocht met basisschool De Finne in Beetsterzwaag over de ontwikkeling over een speciaal kunsteducatieproject met basisschoolkinderen uit groep 6 tot en met groep 8. Vanwege coronamaatregelen is de uitvoering van het kunsteducatieproject verplaatst naar 2023.

Liza Kolomiiets, 24-hour residency 2022, foto: Lily Dollner

6. INSTITUTIONELE SAMENWERKINGEN EN BIJZONDERE PROJECTEN

Kunsthuis SYB gaat regelmatig samenwerkingen aan met andere regionale instellingen; we vinden het belangrijk om de regionale banden te versterken en te bouwen aan een rijk kunstklimaat in Friesland. In 2023 willen we deze samenwerkingen meer bestendigen.

In 2022 waren er samenwerkingen met vier verschillende instellingen: het Fries Museum (Leeuwarden), Arcadia (Leeuwarden-Friesland), Het Resort (Groningen) en het Noorde-naars netwerk (Noord-Nederland).

SWIET – SWIT

De Onkruidenier

7 mei t/m 14 augustus 2022

Samenwerking met Fries Museum

Curator: Judith Spijksma (Fries Museum)

Coördinator: Gisanne Hendriks (SYB)

Eind 2020 en begin 2021 verbleef de Onkruidenier bij Kunsthuis SYB voor een residency. Ze deden onderzoek naar de aanwezigheid van halotolerant leven, ofwel: leven dat zich aan kan passen aan de aanwezigheid van zout in de omgeving. Dit onderzoek hebben ze in 2022 voortgezet met speculatieve installatie getiteld SWIET – SWIT dat van 7 mei – 14 augustus 2022 te zien was in het Fries Museum in Leeuwarden.

De installatie SWIET – SWIT groeide mee met de honderd dagen durende cultuurmanifestatie Arcadia. Kunsthuis SYB en het Fries Museum organiseerden een driedelige activiteitenserie om de installatie te activeren en er werd een activiteitenprogramma ontwikkeld. Het project vond aansluiting bij de tentoonstelling *Á la campagne* van het Fries Museum die te zien was van 19 februari tot en met 17 juli 2022. Waar het in *Á la campagne* draaide om het landschap vanuit het Franse licht en kleur, toonde de Onkruidenier met hun installatie de rol die licht en kleur spelen bij het verbouwen van gewassen.

Deze samenwerking tussen Kunsthuis SYB, de Onkruidenier en Fries Museum heeft een volgende stap in het werk van het kunstenaarscollectief mogelijk gemaakt. Daarnaast heeft het de samenwerking tussen beiden organisaties verstevigd.

De installatie

In een installatie van waterbakken heeft de Onkruidenier de complexiteit van een veranderend klimaat laten zien: hoe past een plant zich aan een zouter wordende omgeving aan? Welke invloed heeft de kleur van licht op de groei van planten en hoe kan deze kennis ons laten nadenken over toekomstige scenario's in het verbouwen van voedsel? In een zogenaamd 'aquatisch productielandschap' werden de gewassen taro, rijst, witte aardbei, kroos en aardappel verbouwd. Het daglicht dat door de ramen van het museum naar binnenvalt, werd gefilterd door een wolk van kleuren. Die kleuren hebben verschillende uitwerkingen; blauw licht bevordert de bladgroei en rood licht de bloei. Hiermee zinspeelde de Onkruidenier op de optimalisatie van dit effect zoals dat in de glastuinbouw met LED licht wordt toegepast.

De vorm van de bakken werd gebaseerd op het weidevogelgebied Skrin in Friesland, gelegen in een ingepolderde geul van een middeleeuwse zee-arm, de Middelzee. 'Zoutminnende' planten als Schorrezoutgras, de Zeebies en het Goudknopje komen dan ook veel in dit gebied voor. Deze polder wordt als mislukt beschouwd, omdat de grond gedeeltelijk nat is gebleven; de mens heeft de zee hier niet volledig kunnen bedwingen. De Onkruidenier ziet dit landschap juist als potentieel voor de toekomst.

Effecten

Met SWIET – SWIT in de hal van het Fries Museum hebben we een breed publiek bereikt. Enorm waardevol waren de gesprekken die de vrijwilligers en medewerkers van het Fries Museum hadden met het publiek. De installatie bleek bij uitstek geschikt om persoonlijke gesprekken te faciliteren waarin de vragen over het veranderende landschap centraal stonden. Het publiek keek met frisse blik naar hun eigen omgeving en bedacht samen met de Onkruidenier toekomstscenario's voor landgebruik en voedselproductie. Zo konden we bijdragen aan persoonlijke relaties met onze bezoekers. Omdat het museum ook 's avonds

open was voor bezoekers van het inpandige filmhuis Sliker, bereikten we met de installatie ook mensen buiten de openingstijden van het museum.

Met het project hebben we tevens:

- tijd en ruimte gecreëerd voor de Onkruidenier om het Friese gedeelte van hun onderzoek SWEET – SWEAT voort te zetten en uit te breiden;
- bijgedragen aan een duurzame uitkomst van de samenwerking door een installatie mogelijk te maken die in de toekomst bij andere instellingen kan worden gepresenteerd, waardoor bezoekers elders kennismaken met het onderzoek dat in Friesland is uitgevoerd;
- een breed publiek bereikt voor de installatie, de events en het activiteitenprogramma die we organiseerden in Beetsterzwaag en Leeuwarden;
- volwassenen en kinderen op een laagdrempelige manier in contact gebracht met hedendaagse beeldende kunst;
- de samenwerking tussen Kunsthuis SYB en het Fries Museum verstevigd;
- de Friese taal op een ongedwongen en toegankelijke wijze bij de bezoekers gebracht.

De volgende doelgroepen hebben we bereikt:

- (Landelijk) kunstpubliek met interesse in landschap en/of specifiek het werk van de Onkruidenier
- Bezoekers van *Á la Campagne*
- Bezoekers van Sliker
- Markt- en centrumbezoekers (toevallige passanten)
- Achterban Kunsthuis SYB
- Vrijwilligers Fries Museum
- Natuurliefhebbers
- (Friese-) families

Evenementen

Om diverse doelgroepen actief te betrekken bij SWIET – SWIT, organiseerden SYB en het Fries Museum drie events en een activiteitenprogramma. Op 15 juli 2022 organiseerde SYB het eerste event *Wâdzje* in Beetsterzwaag. De andere twee events vonden plaats in het Fries Museum: *Veldwerk* in Leeuwarden (24 juli 2022) en *Oogst van de toekomst* (zondag 14 augustus).

Voor het activiteitenprogramma konden bezoekers van jong tot oud iedere dinsdag, donderdag, zaterdag en zondag om 15.00 uur aansluiten bij het Zoet-Zout-Onderhoud. In een half uurtje konden ze helpen de bakken schoon te maken en de slakken en de gewassen te verzorgen.

Wâdzje

Voor het event *Wâdzje* nodigde de Onkruidenier deelnemers uit om met hen door het landschap van Beetsterzwaag te bewegen op zoek naar aanwijzingen in historie, vegetatie of huidig landgebruik voor mogelijke toekomstscenario's. Het kunstcollectief ging hiermee in op vragen rondom het veranderende klimaat: hoe zou het toekomstige landschap van Beetsterzwaag er uit kunnen zien? Op welke manieren kunnen we dit landschap leren verkennen? En ook: Kunnen we in de toekomst nog door ondiep water lopen? Of hebben we dan de hele tijd natte voeten?

Woorden als *parlefinkje*, *kuijerje* en *wâdzje* – lopen of waden door ondiep water – vorm-

den een aanknopingspunt in de excursie. De deelnemers werden uitgenodigd de woorden fysiek uit te voeren en zo door het landschap te bewegen. Daarbij hadden de kunstenaars verschillende zoete, zoute en umami smaken bereid, geïnspireerd op de gewassen die in de installatie in het museum groeiden. Zo konden deelnemers samen met de Onkruidenier speculeren over toekomstig voedsel.

SWIET – SWIT is een samenwerking van het Fries Museum, De Onkruidenier, Kunsthuis SYB en is onderdeel van Arcadia 2022. De presentatie in het Fries Museum werd mede mogelijk gemaakt door Arcadia 2022.

Totaal aantal bezoekers Kunsthuis SYB en Fries Museum: 40.746

Deelnemers driedelige activiteitenserie: 59

PARADYS PODCAST

SYB Circles i.s.m. Paradys

7 mei t/m 14 augustus 2022

Liza Voetman, Vanessa van 't Hoogt en

Maud van Maarseveen (podcastmaker).

Op zondag 8 mei 2022 opende de tentoonstelling Paradys (Fries voor paradijs) in Oranjewoud, Heerenveen. SYB Circles bood context aan de tentoonstelling middels een driedelige podcastserie.

Wat is een paradijs? Is het nog mogelijk een 'ideale wereld' te scheppen? En wat blijft er in Oranjewoud achter nadat Paradys weer is verdwenen? Deze vragen en meer werden beantwoord in drie afleveringen die onregelmatig verschenen tijdens de tentoonstellingsperiode. Aan de hand van reportages, interviews, omgevingsobservaties en indrukken van bezoekers gaven Liza Voetman, Vanessa van 't Hoogt en Maud van Maarseveen een bijzonder kijkje in dat wat er achter Paradys verscholen gaat. In de podcast wordt afwisselend Nederlands en Engels gesproken. In totaal hebben 257 mensen de podcast beluisterd.

- In de eerste aflevering – 'TIJD' – gaan Voetman en Van 't Hoogt in gesprek met curator Hans den Hartog Jager, de Litouwse kunstenaar Augustas Serapinas en twee performers van het werk van Alexandra Pirici in de Ekokathedraal. Hoe ervaren de kunstenaars de paradijselijke omgeving van Oranjewoud? En hoe ontvouwen de werken zich naarmate de honderd dagen vorderen?
- In de tweede aflevering – 'TUSSEN' – beschouwen Voetman, Van 't Hoogt en Van Maarseveen verschillende werken in Paradys te midden van het 'paradijs'. Vanuit de niet neutrale plek die Oranjewoud inneemt (denk aan de maakbaarheid van de natuur, adel en geldstromen) gaan zij in gesprek met Renzo Martens, Marianna Simnett, Charles Avery en bezoekers. Het is een aflevering die zich beweegt tussen uitersten, zoals het leven en de dood, en juist de nuances ertussen opzoek.
- In de derde aflevering – 'TEXTUUR' – beschouwen Voetman, Van 't Hoogt en Van Maarseveen verschillende werken in Paradys te midden van het 'paradijs'. Vanuit de niet neutrale plek die Oranjewoud inneemt (denk aan de maakbaarheid van de natuur, adel en geldstromen) gaan zij in gesprek met Diana Scherer en Isa van Lier, en Hans den Hartog Jager spreekt met Erik van Lieshout. Het is een aflevering waarin de bouwstenen, de texturen en patronen van een paradijs ontluiken en hoe deze geworteld zijn in Oranjewoud en de kunstenaars zelf.

MIDSEASON

i.s.m. Kunstinitiatief Het Resort

15 november 2022

1 december 2022

Talentenontwikkeling

In 2022 werd de vierde editie van Midseason georganiseerd: een tweemaandelijks talentprogramma voor jonge kunstenaars dat Het Resort organiseert in samenwerking met Kunsthuis SYB. Op 15 november organiseerde Kunsthuis SYB de eerste bijeenkomst, een Nulmeting, waarin het startpunt voor dit traject werd bepaald aan de hand van een presentatie van de deelnemers. De nulmeting werd verzorgd door leden van SYB Circles. Op donderdag 1 december 2022 kregen de deelnemers een workshop van Anika Mariam Ahmed (Circles) over de vele manieren waarop je een artist statement kunt schrijven.

NOORDENAARS

28 juni 2022

Locatie: De Toekomst, Scheemda

Noordenaars is een platform voor presentatie-instellingen en kunstinitiatieven in het noorden. Ze staan voor experiment, talentontwikkeling en de productie van nieuwe kunst. In 2018 initieerde Kunsthuis SYB op uitnodiging van De Zaak Nu het platform de Noordenaars.

De Noordenaars organiseert minstens één keer per jaar meet & greets. Op dinsdag 28 juni organiseerden de Noordenaars een meet & greet bij de eindexamenexpositie van Academie Minerva in Groningen. Tijdens deze middag konden pas afgestudeerde kunstenaars van de kunstacademie leden van Noordenaars leren kennen en met elkaar in gesprek gaan.

De meet & greet zorgt voor de zichtbaarheid en toegankelijkheid van Kunsthuis SYB als instelling.

7. OVERIGE EVENEMENTEN

DUTCHCULTURE ON TOUR:

Editie Noord-Nederland

31 mei 2022

Locatie: De Westerkerk, Bagijnestraat 59, Leeuwarden

Op 31 mei organiseerde Dutch Culture een informatie- en netwerkevent – DutchCulture on Tour: Editie Noord-Nederland – over internationale culturele samenwerkingen voor culturele organisaties en makers uit Friesland, Groningen en Drenthe.

Kunsthuis SYB was uitgenodigd door DutchCulture om te komen praten over internationale netwerken in de praktijk. Anika Mariam Ahmed (SYB Circles) zat in het Q&A panel en beantwoordde namens Kunsthuis SYB vragen over onze ervaring met internationale samenwerking. Het Q&A panel bestond uit Tryater en Kunsthuis SYB.

KUNSTWEEKEND BEETSTERZWAAG

2 – 3 juli 2022

Op zaterdag 2 en zondag 3 juli 2022 organiseerde Cultbee (Cultuur Beetsterzwaag) Kunstweekend Beetsterzwaag, dat plaatsvindt op diverse binnen- en buitenlocaties rond de Hoofdstraat. Na 2019 was het de eerste editie van het jaarlijkse evenement sinds de corona-pandemie.

Speciaal voor deze gelegenheid nodigde Kunsthuis SYB Carmen Schabracq uit om haar werk tijdens dit weekend te presenteren. Haar eindpresentatie moest eind 2021 worden afgelast vanwege de coronamaatregelen.

Carmen verbleef eind 2021 in Kunsthuis SYB voor een residency waar ze zich verdiepte in lokale geschiedenis, volksverhalen en oude mythen en sagen van Friesland. De verhalen verwerkte ze in schilderijen en gevlochten maskers. Een vertrekpunt in haar onderzoek was haar fascinatie voor de duivel; een archetype waar Carmen vaker mee werkt. Tijdens het Kunstweekend presenteerde Carmen haar werk en maakte ze live nieuwe sculpturale maskers van wilgentenen.

Tijdens het Kunstweekend was SYB op zaterdag en zondag geopend van 12:00 – 17:00 uur.

Bezoekers: 152

OPEN MONUMENTENDAG

10 september 2022

Tijdens Open Monumentendag op zaterdag 10 september vertoonde Kunsthuis SYB de nieuwste film "RAFTS" (2021) van kunstenaar, componist en SYB alumnus, Rory Pilgrim (1988). Pilgrim was in 2012 te gast bij SYB voor een residency waar hij werkte aan zijn project De Stille Revolutie.

Te midden van de corona-pandemie ontwikkelde Pilgrim RAFTS als het tweede hoofdstuk in een reeks performances, films en geluidswerken waarin hij onderzoekt hoe de klimaatcrisis zich verhoudt tot de structuren in ons dagelijks leven.

RAFTS was eerder in 2022 te zien in de Serpentine Gallery in Londen als onderdeel van de tentoonstelling Radio Ballads. De tentoonstelling was het hoogtepunt van drie jaar werk van kunstenaars Sonia Boyce, Helen Cammock, Rory Pilgrim en Ilona Sagar en toonde vier werken die tot stand zijn gekomen in samenwerking met maatschappelijk werkers, verzorgers, organisatoren en bewoners en die verhalen verkennen over arbeid, en wie op welke manier voor wie zorgt.

Bezoekers: 150

Open Monumentendag, bezoekers tijdens de film RAFTS van Rory Pilgrim

8. PUBLICATIES

COLLECTIVE

Oplage: 50 Nederlandstalig

Collective werd in 2021 georganiseerd in het kader van het experimentele talentprogramma Artist in Space. Binnen dit programma werkten de leden van platform Noordenaars (elf kunstinstellingen in Noord-Nederland) met elkaar samen om nieuwe kansen te creëren voor beeldend kunstenaars in het noorden. Kunsthuis SYB en Kunstinstituut VHDG sloegen de handen ineen en hadden ambitieuze plannen om het werkveld bij elkaar te brengen, elkaar te inspireren en te ontmoeten.

Van 6 april tot 18 mei 2021 kwamen 25 kunstenaars wekelijks online bijeen om elkaars werk diepgaand te bespreken. In sessies die zo'n 3 uur duurden stond het werk van één van de kunstenaars centraal. Dat werd door de groep besproken door middel van de Das Arts feedbackmethode. Een van de leden van elk collectief schreef na de sessies een tekst, waarin zij terugkijken op de sessies, het werk dat daarin besproken werd en wat hen opviel. Deze teksten zijn in de COLLECTIVE publicatie gebundeld en geven een prachtig overzicht van de gesprekken die gevoerd zijn.

BRIEFWISSELING (zonder titel)

Oplage: 75 Engelstalig, 75 Friestalig

Alina Lupu (Circles) werkte samen met Liza Prins aan een briefwisseling naar aanleiding van Liza's residency bij Kunsthuis SYB. Liza en Alina wisselden ideeën uit over Tiny Mulder, de veranderlijkheid van taal en denotaties binnen een activistische context (en daarbuiten) en de mogelijkheid van een taal die meer door acties dan door de definities wordt gestuurd. De briefwisseling verscheen in het Engels en het Fries en wordt eveneens opgenomen in een publicatie die naar verwachting in 2023 verschijnt.

DUVEL BANNER – WAAR HANDEN, HOOFD EN HART ZICH VERENEN

Oplage: 50 Nederlandstalig, 50 Engelstalig, 25 Friestalig

Vanessa van 't Hoogt schreef in 2021 in het kader van SYB Circles een essay over het werk van Carmen Schabracq. Het essay is het resultaat van gesprekken tussen hen beiden en is geschreven vanuit Vanessa's eigen fascinatie en onderzoek als promovenda bij de afdeling Kunstgeschiedenis en Materiële Cultuur (RuG). Haar onderzoek is onderdeel van het NWO-project Curious Hands. Moving Making to the Core of Education en richt zich op de manier waarop 'maken' wordt geleerd en onderwezen in educatieve werkplaatsen. Het vormgegeven exemplaar, gemaakt door Sverre van der Velde (student vormgeving Academie Minerva), werd voor het eerst fysiek gepresenteerd tijdens Kunstweekend Beetsterzwaag op 2 en 3 juli 2022. Het online essay is hier te lezen.

HET ONUITSPREKBARE ZINGEN MET SANNE KABALT

Oplage: online publicatie

Anika Mariam Ahmed (SYB Circles) schreef een prachtige tekst getiteld Het Onuitspreekbare Zingen, met Sanne Kabalt. Anika en Sanne werken beide als kunstenaar en schrijver, en zijn beide 'new mothers'. In SYB deelden ze hun persoonlijke ervaringen en gedachten als nieuwe moeders, terwijl ze spraken over de wiegeliedjes waar Sanne onderzoek naar deed. Hun ontmoeting was tegelijkertijd ook een moment om gewoon twee kunstenaar-moeders te "zijn". De tekst die Anika Mariam Ahmed naar aanleiding van Sanne's onderzoek schreef, is hier te lezen.

DE GRENS TUSSEN MOEDER EN MAKER IS FLINTERDUN – OVER SLAAPLIEDJES ALS DRAGERS VAN DUISTERNIS

Oplage: online publicatie Mister Motley

Sanne Kabalt schreef een essay getiteld *De Grens tussen Moeder en Maker is Flinterdun – Over Slaapliedjes als Draggers van Duisternis* voor het online kunstmagazine Mister Motley naar aanleiding van haar onderzoek bij SYB. Wat haar artistieke nieuwsgierigheid voor het onderzoek trok is dat de liedjes die gebruikt worden om kinderen in slaap te wiegen vaak ook een ander doel lijken te dienen: het verwoorden van de zorgen van de zanger (meestal de moeder). In het essay schrijft Sanne over haar onderzoek naar de duisternis in wiegeliedjes, de residency bij Kunsthuis SYB en de verwevenheid van maker- en moederschap. Het essay van Sanne Kabalt is hier te lezen.

Briefwisseling

9. CIJFERS EN BEREIK

Kunsthuis SYB ontving in totaal 48 kunstprofessionals in 2022, waaronder 5 zesweekse residents, 18 studenten van Minerva, 5 genomineerden voor de Sybren Hellinga Kunstprijs, 6 deelnemers van het Midseason traject in samenwerking met Het Resort, 2 alumni kunstenaars voor de Open Monumentendag en Kunstweekend Beetsterzwaag, 6 studenten van de KABK in Den Haag. We werkten daarnaast samen met 5 SYB Circles-leden en een speciale samenwerking met een jonge talentvolle curator voor de Sybren Hellinga Kunstprijs.

Instagram:	3.196 volgers
Facebook:	2.715 volgers
Bereik pers:	100.000+
website:	16.000+ bezoekers
Totaal aantal bezoekers:	41.797

Het programma en de samenwerkingen van Kunsthuis SYB kregen in 2022 veel aandacht in zowel lokale media als nationale vakliteratuur. Zoals vorige jaren stimuleert Kunsthuis SYB art writing en via de SYB Circles initieert projecten waar het schrijven over kunst centraal staat.

Liza Prins

- Leeuwarder Courant, "Belichaming in het Fries" (11 maart 2022). Print editie.

Charlotte Eta Mumm

- Metropolis M, "Charlotte Eta Mumm – a take on the concept of 'Grund' Frisian soils, palm reading, and glaze made of local soil" (24 augustus 2022)
- Drachtster Courant, "Charlotte Eta Mumm sluit project af in Kunsthuis SYB Beetsterzwaag" (29 juli 2022). Print editie.
- Leeuwarder Courant, "Een bord met glazuur van paardenpoep" (30 juli 2022). Print editie.
- Leeuwarder Courant, "Prinsessehof laat zien wat handen uitdrukken: in objecten, gebaren en houdingen" (25 november 2022). Print editie.
- Groene Amsterdammer, "Voortbrengen en aanraken" (15 februari 2023). Print en online.

Steven Jouwersma

- It Niis, "Steven Jouwersma hâldt residinsje yn Keunsthûs SYB" (13 september 2022)
- Drachtster Courant "Steven Jouwersma snoezelt in Kunsthuis SYB Beetsterzwaag" (8 september 2022)
- Vermelding in het gedrukte huis-aan-huisblad Sa24! met een bereik van Drachten en omstreken.

Sanne Kabalt

Leeuwarder Courant, "Witte aardbei die zoet wordt van zout. De Onkruidenier en Christien Meindertsma onderzoeken alternatieve teelten voor verschillende gebieden in Friesland" (8 mei 2022)

- **Mister Motley** *“De Grens tussen Moeder en Maker is Flinterdun – Over Slaapliedjes als Dragers van Duisternis”* (28 maart 2023)

Onkruidenier, SWIET SWIT

- **Duurzaam Ondernemen** *“Het Fries Museum en Keramiekmuseum Prinsessehof werken aan een groenere bedrijfsvoering”,* (5 april 2022)
- **Leeuwarder Courant**, *“Witte aardbei die zoet wordt van zout. Christien Meindertsma onderzoekt alternatieve teelten voor verschillende gebieden in Friesland”* (8 mei 2022)
- **Dutch Girls in Museums**, *“Arcadia: 100 dagen kunst en cultuur in Fryslân!”* (16 mei 2022)
- **Drachtster Courant**, *“Activiteitsenserie van de Onkruidenier van SYB in Beetsterzwaag”* (28 juni 2022)
- **Down to Earth**, *“Arcadia: schoonheid en troost in Friesland* (1 juli 2022)
- **It Niis**, *“Frysk Museum en de Onkruidenier organisearje aktiviteiten oangeande klimaat-feroaring”* (2 juli 2022)

Sybre Hellinga Kunstprijs

- **Leeuwarder Courant**, *“Peter Scherrebeck Hansen wint Syb Hellinga-kunstprijs voor ‘intieme performance’”* (23 november 2022)
- **Friesch Dagblad**, *“De Deen Peter Scherrebeck Hansen heeft de Sybre Hellinga Kunstprijs gewonnen met ‘krachtige, persoonlijke performance’* (23 november 2022)
- **SA24**, *“Peter Scherrebeck Hansen wint Kunstprijs”* (24 november 2022)

Algemeen

- **Leeuwarder Courant** *“Situatie voor Zweedse kunstenaars een ‘suikertaart’ vergeleken met Friesland | Column Gitte Brugman”* (16 juni 2022)
- **Culturele Vacatures** *“Nieuwe Directeur: Kunsthuis SYB”* (20 juli 2022)
- **De ander willen worden - op bezoek bij Carmen Schabracq** (1 september 2022)

Liza Prins is geen Friezin, het Fries is voor haar een nieuwe taal. Als ze *Bitterswiet* voordraagt, vinden de woorden staccato. Bij een tweeklank (twalid) zoekt ze naar de juiste intonatie. Het gedicht krijgt er een exotische lading door, die het niet eerder had.

Afgelopen zaterdag las Prins (Delft, 1992) met geïnteresseerde bezoekers van Kunsthuis SYB in Beetsterzwaag *Bitterswiet* en andere gedichten van dichteres, journaliste en verzetstrijdster Tiny Mulder (1922-2020). Prins bundelde ze in *A Reading of Bitterswiet*, een lieflijk vormgegeven boekje versierd met sneeuwklakjes. Hierin ook een bespiegeling van Anne Carson over de (Griekse) betekenis van het woord bitterzoet, en een citaat van de Griekse dichteres Sappho (ongeveer 630 voor Christus) die het begrip omdraait: zoet-bitter.

Het woord bitterzoet bevat twee grote contrasten, dat is wat ik er interessant aan vind”, zegt Prins, die afstudeerde aan de Beethoven Academie en een master artistiek onderzoek volgde aan de Universiteit van Amsterdam. Haar werkgebied is orale geschiedenis, maar werk dat vroeger niet of pas later is opgeschreven, „ik doe daarbij onderzoek naar klank, en naar de stem, de eigen stem.”

Er verdwijnen steeds meer kleine talen. Wat betekent het nog spreken van zo’n marginale taal? Woult het spreken van een minderheidstaal onderdeel van een identiteit, is het een politieke keuze? Hoe kun je lokale verschillen behouden?”

TINY MULDER
Bij het schrijven van een onderzoeksvoorstel om voor een residentie in Kunsthuis SYB in aanmerking te komen, kwam ze erachter dat Tiny Mulder in Beetsterzwaag is geboren. „Toeval bestaat niet. Ik was haar ooit al eens bij het vak Nederlands tegengekomen en vond haar leven interessant.” Dat leven van Mulder bleef haar boeiend om de taal – het Fries – te leren kennen.

Mulder is in Beetsterzwaag geboren, haar ouders spraken Nederlands met haar. Ze woonde in verschillende plaatsen buiten Friesland, voor ze op haar tijd in Drachten kwam wonen. Hier leerde ze Fries. Om de taal te kunnen leren en schrijven, volgde ze een cursus. Prins: „Ik zocht iemand om dieper op de taal in te gaan, om iemand te werken te kunnen schrijven, om via iemand de Friese taal te leren kennen.”

Van Mulder zijn opnames te vinden bij Tressor en Omrop Fryslân. „Zo kon ik dichterbij haar zelf komen.” Prins ziet een verband tussen het verzetwerk dat Mulder deed, en haar gebruik van het Fries in haar poëzie. „Het gebruik van een minderheidstaal heeft een politieke dimensie. Ik vind dat mooi, maar het is ook lastig. Niet iedereen ziet dat zo. Tiny zelf misschien ook niet.”

VANZELFSPREKEN
Bij Mulder constateerde ze dat die zowel het werk voor het verzet als het gebruik van het Fries omschreef als iets vanzelfsprekends. „Ze rolt erin, het was niet zozeer een bewuste daad.” Dat ze haar

poëzie in het Fries schreef, vond ze logisch. „Het is een meer melodische taal, vooral voor poëzie.” Maar het is ook een krachtige daad, vindt Prins. „Het is een actie die iets doet. Ik zoek er taal voor om dat te omschrijven.”

Mulder hechtte aan rime, en dacht daarbij vooral aan de voordracht van haar gedichten. „Ze schreef niet alleen voor papier”, zegt Prins. Dat Mulder Fries hanteerde, had volgens haar te maken met een levenshouding. „Je bouwt iets met de mensen om je heen. Klein beginnen, gestaard in je gemeenschap.” Ze voelt dat er veel kracht in het Fries schuilt. „Ik weet niet precies hoe ik dat moet uitspreken, maar het gaat erom je te herkennen in de taal en die dan uitdiepen. Dat hoger inschakelen dan een groter publiek. Dat is toch een interessante keuze.”

Voor haar onderzoek wilde ze de Friese gedichten van Mulder niet vertalen. „Ik wilde op een andere manier een connectie aangaan, ervaren hoe zij het belichaming en dat dan zelf in mijn lichaam krijgen.” Vandaar dat ze voordrachten van Mulder bestudeert, en zelf het uitspreken aan het oefenen is met de vertaler van Kunsthuis SYB, de Friese taalkundige Edoard Knotters.

„Als ik ooit Fries leer dan wordt dat dus lyrisch en een beetje jaren 60”, zegt Prins lachend. „Als ik haar biografie lees in het Fries, dan lees ik wel over woorden heen die ik niet meteen begrijp. Maar in poëzie zijn kleine woordjes soms van groot belang, en die zijn lastig. Je voelt wel sneller wat wordt bedoeld.”

Het handop lezen van de teksten was ook het doel van de bijeenkomst, afgelopen zaterdag. „Je bent uitgenodigd om mee te lezen en Tiny’s woorden te horen spreken,

proeven of zeggen, maar ook om alleen te luisteren”, zo luidde de uitnodiging. „Ik zal zelf woorden met de taal en de klanken, maar perfectie is niet het doel van deze bijeenkomst, verbinding wel”, zo wilde Prins aan. Het groepje bestond uit studiegenoten van Prins, inwoners van Beetsterzwaag en belangstellenden die via Tressor kwamen. Prins sprak verder met Geert de Vries, Mulders biograaf. En met haar kinderen. „Het is toch fijn om te praten met mensen die haar gekend hebben.”

BITTERSWIET
Bitterswiet was behalve een gedicht ook de titel van de verzamelbundel van Mulder, die in 2005 verscheen ter gelegenheid van haar Roste verjaardag. Prins koppelt de term aan het essay *Eros and the Bittersweet* van Anne Carson. „Die beschrijft dat de term eigenlijk andersom logischer is. Eerst proef je het zoet, dan de bittere nasmaak. Ook Tiny behandelt die twee delen los van elkaar: *bitter swiet en swiet en bitter*.”

Nadat Mulder *Alice in Wonderland* in het Fries had vertaald, doken er ook sprookjefiguren op in haar gedichten, vertelt ze. „Ze heeft ook Kinderbundels gemaakt, maar als ik die lees zie ik die niet als typisch voor kinderen. Recensenten spreken over haar ‘luchtinge toon’. Seriously? Elk bos is een murderous wood.”

Waar sommige mensen door oorlog hun geloof verliezen, verloor Mulder door de oorlog haar geloof in sprookjes, meent Prins. Ze wijst op de gedichten *Last fairy tale* (1956) en de vertaling daarvan *Ik leerde me wreken* (1975). „Ze gebruikt hierin de sprookjefiguren Sneeuwwitje en de zeven dwergen. ‘Dwergen mei in spijgewaarte / dwergen mei in hângranaatsje.’

Kunstenaar Liza Prins aan haar onderzoekstafel in Kunsthuis SYB in Beetsterzwaag.

Belichaming van het Fries

In Beetsterzwaag, de geboorteplaats van schrijfster en verzetsvrouw Tiny Mulder, verdiept kunstenaar Liza Prins zich in Mulders leven en poëzie. Zo hoopt Prins de Friese taal te leren kennen en spreken.

Tekst en foto's Gitte Brugman

Het bundeltje *A Reading of Bitterswiet*.

Dat is mooi en wrang tegelijk.” Je hebt beeldspraak nodig, om dat wat je niet kunt zeggen toch te vertellen, zegt Prins. Mulder zou het in het dagelijks leven nooit zeggen, „maar oorlog infecteert alles”.

VLECHTUNEN
In haar eindpresentatie op 20 maart zal Prins daarbij stilstaan. „Ik wil opnieuw met mensen teksten lezen, en hen vragen letterlijk de woorden te proeven, ze te voelen in je longen. Dat te beschrijven.” Deze belichaming van de taal, zoals Prins het noemt, zal ze beschrijven in haar eindpublicatie. „Daarin komt ook een tekst van Knotters en een briefwisseling tussen mij en Alina Lupu van Kunsthuis SYB.”

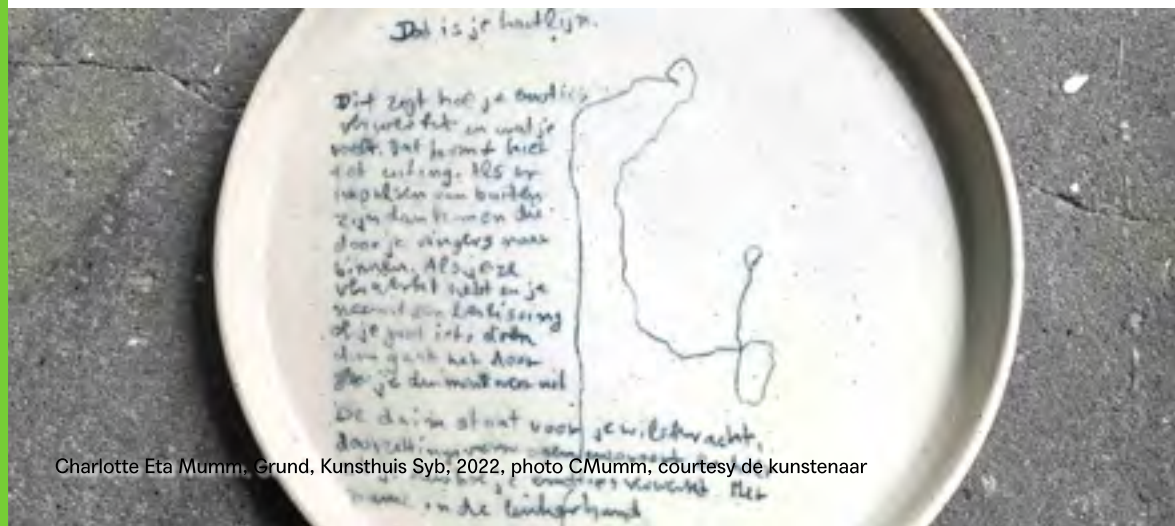
In die brieven neemt ze ruimte om te filosoferen over de veranderingen in taalbetekenis. „Mulder zei: ik ben geen feminist, geen Dolle Mina. Maar als je kijkt naar haar daden, dan was ze zeker feministisch. Ze noemde zichzelf wel een terrorist, in haar tijd een soort geuzennaam. Dat is een term die je nu niet snel zou gebruiken.”

Niet alleen van taal, maar zelfs van geluid verandert de betekenis, merkt Prins. „In de Tweede Wereldoorlog werd het geluid van overvliegende Spitfires geassocieerd met de reddende Engelsen, tot voor kort dacht je bij straaljagers aan oefeningen boven de Waddenzee, en nu aan Oekraïne.” Audio krijgt daarom ook een plek in haar eindpresentatie. „Ik laat Tiny horen, jong en ouder. En ik zal zelf *Bitterswiet* voordragen.” Het leren daarvan neemt tijd in beslag. „Dat is interessant, maar hoe leg je dat vast? Als het goed is, hoor je hoe ik het Fries onder de knie krijg.”

Liza Prins sluit volgend weekinde haar residentie in Kunsthuis SYB in Beetsterzwaag af. Op zaterdag 19 en zondag 20 maart is ze van 13 tot 17 uur aanwezig om met mensen te praten over Tiny Mulder en haar poëzie, en om haar gedichten te lezen. www.kunsthuis-syb.nl, www.lizaprinns.com

“Als ik ooit Fries leer dan wordt dat dus lyrisch en een beetje jaren 60

Metropolis M

Charlotte Eta Mumm, Grund, Kunsthuis Syb, 2022, photo C Mumm, courtesy de kunstenaar

Charlotte Eta Mumm – a take on the concept of ‘Grund’ Frisian soils, palm reading, and glaze made of local soil

24.08.2022 | FEATURE — Maia Paduraru

Maia Paduraru talks to the artist Charlotte Eta Mumm about her residency at Kunsthuis SYB.

Visitors ate and drank from the plates and cups with glaze made i.a. from local soil at Charlotte Mumm's presentation of the residency at Kunsthuis SYB in Beetsterzwaag, Friesland. The presentation rounded up the two-period residency in a village still defined by the mansions noble inhabitants built in the 18th and 19th centuries. SYB is based in an 18th-century old bakery. The place looks like an archaeological site with old brick walls covered with an exterior metal-glass structure evoking an on-site museum.

11. TOELICHTING FINANCIËN

KOSTEN

In 2022 werden residenties en projecten georganiseerd door Kunsthuis SYB. Daarnaast waren er belangrijke samenwerkingsprojecten zoals die met het Fries Museum en Arcadia (Paradys) en vond de 9e Sybren Hellinga Kunstprijs plaats. Een verandering in de kosten voor Kunsthuis SYB is de vergoeding voor de directeur die volgens de richtlijn van De Zaak Nu is vastgesteld.

In de begroting is te zien dat publieks- en presentatiekosten laag zijn gebleven, behalve bij samenwerkingen zoals die met het Fries Museum. We hebben dit jaar ingezet op free publicity. Dit hangt samen met de beperkte financiële mogelijkheden van Kunsthuis SYB. De vaste lasten zijn niet veranderd, maar 2022 was het eerste jaar waarin de energiekosten begonnen te stijgen, wat een flinke extra kostenpost betekende.

DEKKING

In 2022 werd Kunsthuis SYB structureel ondersteund door het Mondriaan Fonds (t/m 2022) en de Provincie Fryslân (t/m 2024). We ontvingen daarnaast een bijdrage via de regeling Kunstenaarshonorarium van het Mondriaan Fonds. Bovendien waren er verschillende succesvolle fondsaanvragen zoals bij de Gemeente Opsterland, de Van Teyens Fundatie en het Prins Bernhard Cultuurfonds – René van Bokkumfonds.

Voor de residency van Sanne Kabalt heeft de Stichting Niemeijer Fonds bijgedragen door de kunstenaar direct te ondersteunen. Dit is niet terug te zien in onze jaarrekening.

De Sybren Hellinga Stichting heeft bijgedragen aan de Sybren Hellinga Kunstprijs. Verder hebben we bijdragen ontvangen middels de samenwerkingen met het Fries Museum, Arcadia, Academie Minerva Groningen, KABK Den Haag en in-kind bijdragen zoals van ROZENSTRAAT Amsterdam.

Zie het financiële verslag voor verdere toelichting.

Metropolis M, "Charlotte Eta Mumm – a take on the concept of 'Grund' Frisian soils, palm reading, and glaze made of local soil" (24 augustus 2022)